

Üç bin tezgâh imal
edilerek el sanayii erba-
bına dağıtılacak

AKŞAM

Et fiatleri üzerinde yapılan
tedkikat neticesinde şim-
dilik müdahale edilmeme-
sine karar verildi

Sene 23 — No. 7927 — Fiatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 14 Teşrinisani 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Berlin mülakatı

Ankara 13 (Başmuharririmizden) — Her memleket matbuatı, Berlin mülakatını kendi görüşüne göre tefsir ediyor. Bu muhtelif tahminlerin altında, çarpışan menfaatlerin mahiyetini sezmeğe bile mümkündür.

Alman mahafili, Molotof'un Berlini ziyaretini, her fırsatta olduğu gibi, ehemmiyeti ve muhtemel neticeleri bakımından çok mühim bir hadise çapında göstermeğe çalışırken, Moskova ajansları Molotof'un seyahatine von Ribbentrop'un Moskovayı ziyaretinin bir nezaket karşılığından daha fazla bir mahiyet vermekten çekiniyorlar. Her bu hususta mutlaka bazı konuşmalar da olacağına göre konuşulan meyzuların umumî dostluk çerçevesinden dışarı çıkmıyacağını ilave ediyorlar.

Sovyet devlet adamının Berlin'e gitmesi hiç şüphe yok ki içinde bulunduğumuz hadiseler ortamında günün en mühim meselesi haline aldı. Bu hususta şimdiden tahminler yürütmek beyhudedir. Bu mülakattan, Almanyanın umduğu büyük neticeler çıkıp çıkmıyacağı da şüphelidir. Her halde bu ziyareten Almanyanın elde etmek istediği ilk netice siyasi bir zafer havası yaratmaktır.

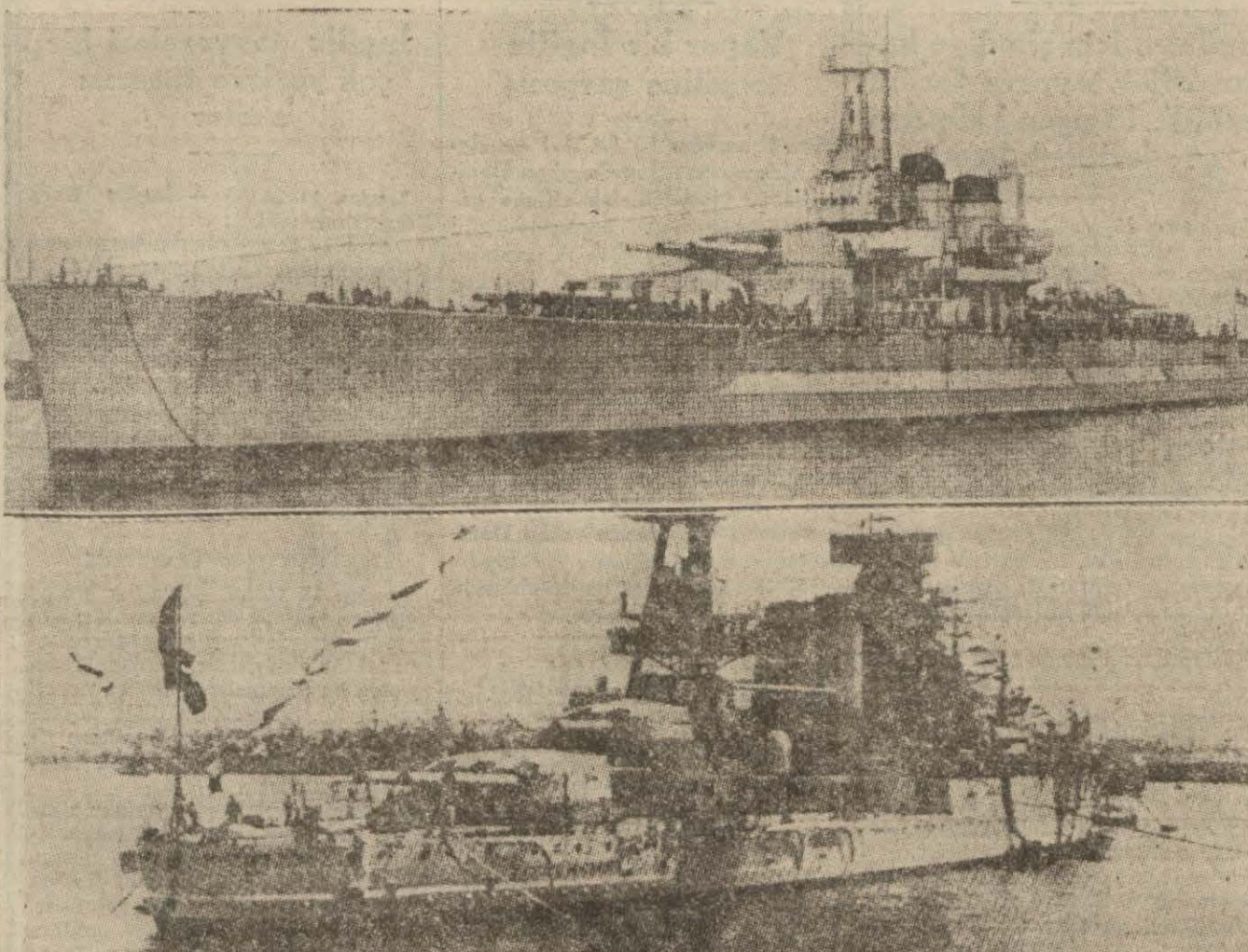
Hitler son nutkunda İngiltere'ye karşı Avrupada bir blok teşkil edildiğini söylemişti. Sovyet Rusya ile bu müzakereler, blokun teşkil edildiği, Sovyetlerin İngiltere'ye yaklaşmaları imkânı kalmadığı fikrini ortalığa yaymak içindir. Sovyet Rusya, bu konuda Molotof'un Berlin davetini kabul etmesi ile Almanyaya böyle bir muvaffakiyetli hava yaratmak imkânını bahsetmiş ve hasmetli komşusunu bu suretle de tatmin etmiş oluyor. General Franco ve Mareşal Pétain mülakatlarından el dolu çıkmıyan Hitler'e bu siyasi zafer propagandası imkânını veren Sovyet Rusya, sırf bundan dolayı Almanyadan bir karşılık taviz istiyebilir, ve Berlin mülakatının asıl neticesi bundan ibaret kalabilir. Fakat pek tabiidir ki Berlin mülakatı, bu siyasi propaganda çerçevesi içinde kalacak değildir. Orada bazı meseleler de konuşulacak, iki taraf birbirinden yeni menfaatler koparmaya çalışacaktır.

Başta İktisadi meseleler geliyor. Amerikanın İngiltere'ye yardımına mukabil, Almanyanın da Sovyet Rusyadan geniş mikyasta harp levazımı, bilhassa tayyare kotalarını istemesi çok muhtemeldir.

Bundan başka, Almanyanın Sovyetleri Almaya - İtalya - Japonya ittifakına sokmak istemesi de beklenebilir. Bu da siyasi zafer havasını ikmal ederek Uzak Şarkta Sovyetlerle Japonyanın arasını bulacak bir tedbirdir.

Ortada bir Balkanlar meselesi de var. Romanyanın işgalinden, İtalyanın Yunanistana tecavüzünden sonra harbin bütün Balkanlara sirayet etmesi ihtimali belir. Bu ihtimaller, hem Almanyayı, hem Sovyet Rusyayı - başka başka bakımlardan - alakadar ediyor. Almaya, eğer Balkanlarda istikbale aid niyetleri varsa Sovyetlerin fikrini öğrenmek ister. Yunanistan harbinin acıplığı karşısında Sovyetler Almanyadan bazı şeyler sorarak arzusunda olabilir. Ve nihayet Almaya, bütün Avrupa işlerinde, yeni nizam denilen takım ve tahakküm hazırlıklarında Necmeddin Sadak

(Devamı 2 nci sahifede)

Yukarda: Littorio, aşağıda: Conte di Cavour dritnotu

Millî Şef, dil ve tarih coğrafya fakültesinde

Reisicümhur, okullarda okutulacak gramer kitaplarının kısa bir zamanda hazırlanması arzusunu izhar etti

Ankara 13 (A.A.) — Millî Şefimiz Reisicümhur İsmet İnönü bugün saat 16.30 da Dil ve Tarih - Coğrafya fakültesini yeni açılan binasında şeref lendirmişlerdir. Millî Şef, fakülte de Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, fakülte dekan vekili profesör Emin Erişirgil ve fakülte müdürü tarafından karşılanılmışlardır.

Reisicümhur çalışma halinde bulunan fakültenin muhtelif enstitü ve dershanelerini ayrı ayrı ziyaret etmişler, alâkadar profesör ve doçentlerin derslerini dinlemişler ve seminerlerde meşgul bulunan talebenin çalışmalar ile yakından alâkadar olarak fakültenin kütüphanelerini tedkik buyurmuşlardır.

Millî Şef, bu yeni ilim müessesesinin mesalesine karşı pek yüksek ve yakın bir alâka göstermek lütufunda bulunmuşlar, muhtelif sahalardaki ilmi çalışmalar hakkında etraflı izahat istemişler ve işadlarda bulunmuşlardır.

Fakültenin arkeoloji enstitüsünde Reisicümhur, Ankara civarında yapılan son kazıların neticeleri hakkında

verilen izahatı dinlemişler ve millî tarihimizin aydınlatılması hususunda fakülteye düşen vazifelerin ehemmiyetine işaret buyurmuşlardır.

Coğrafya enstitüsünde millî kismetle Türkiye coğrafyasını vücuda getirmenin kati lüzumu üzerinde duran Millî Şef, enstitüye değerli çalışma direktifleri vermiştir.

Yaşayan diller, klâsik diller ve felsefe enstitülerinde, Millî Şefimiz kütüphanelerin tertibinden memnun olmuşlar, talebenin kitap ve not ihtiyacları üzerinde durarak ilmi neşriyatın çoğaltılmasını emir buyurmuşlardır. Reisicümhur, Türk dil ve edebiyatı enstitüsünün bilhassa Türk grameri üzerindeki çalışmaları alâkadar olmuşlar, okullarda okutulacak gramer kitaplarının en kısa bir zamanda hazırlanması arzusunun izhar etmişlerdir.

Reisicümhurumuzun bu ziyaretleri dört saat kadar devam etmiş, fakülte tedrisatı ve idaresi hakkında memnuniyetlerini izhar buyuran Millî Şefimiz saat 20.30 da fakülte talebe ve profesörlerinin candan tezahürleriyle teşvi edilmişlerdir.

Girid kadınlarının kahramanlığı

Cephede harbetmek için bir bölük teşkilini istediler

Hanya 13 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Yunan kralına Girid kadınları bir telgraf göndererek İtalyanlara karşı harp etmek için kadınlardan mürekkep bir bölük teşkil etmek üzere müsaade talep etmişlerdir. Girid kadınlarını, ortasında Lasiti ismini taşıyan meşhur bir ova vardır. Bu ova efsanelerde Zevs'in doğduğu yer olarak gösterilir. Şimdi İtalyanlara karşı harp etmekte olan cesur Giridli askerlerin çoğu bu ovanın evlâdıdır. İtalyanlara karşı harp etmek isteyen kadınlar bu mütakada bulunan köylerde yaşayan kadınlardır.

Kendilerini ziyaret ettiğim esnada bana şu cevabı verdiler: «Biz dağ kadınları hürriyetimizi müdafaa etmek için pek güzel tüfek kullanabiliriz.» Birçok kadınlar çizme ve geniş paçalı pantolon giymektedir. Kuvvetli adalelerine rağmen yüzleri Minos mabedlerindeki resimlerde görülen kadınların klâsik güzelliğini muhafaza etmektedir.

(Devamı 2 nci sahifede)

İngilizlerin büyük bir muvaffakiyeti

2 İtalyan zırhlısı battı, 1 zırhlı ve ikisi muavin 4 kruvazör, 1 torpido hasara uğradı

Bunlardan başka da 5 İtalyan işe gemisi batırıldı

Londra 13 (A.A.) — İngiliz Bahriye Nezaretinin Taranto hücumu hakkındaki resmî tebliği aynen şudur:

İngiliz donanması esas cüzütamları müstehzir bir surette sahil müdahalelerinin arkasında ve başlıca bahri üsleri olan Taranto'da bulunmakta olan İtalyan donanmasına, kendisini felce uğratan bir darbe indirmiştir. 11/12 ikinciteğrin gecesi bahriye tayyarelerimiz Taranto'ya bir taarruz yapmışlardır ki, neticesi bu sabah yaptığımız keşiflerle ve fotoğraflarla tesbit olunmuştur.

Bu keşiflerle sabit olduğuna göre (Littorio) sınıfından bir zırhlı, ön güvertesi su içine saplanmış olarak

(Devamı 7 nci sahifede)

B. Molotof Hitlerle 4 saat görüştü

Müzakereye Sovyet Hariciye Komiser muavini de iştirak etti

Berlin 13 (A.A.) — D.N.B. ajansının tebliğine göre, B. Molotof bu sabah Mareşal Göring tarafından kabul edilmiş, kendisiyle uzun müddet görüşmüştür. Mülakat Alman - Sovyet münasebetlerinin dostluk çerçevesi içinde olmuştur. Molotof Hitlerin muavini B. Hess tarafından da kabul edilmiştir.

B. Hitler saat 14 de B. Molotof şerefine hususî bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette B. Molotof'un maiyeti erkânından bazı zevatla Alman Hariciye Nazırı, Alman başkumandanı, Propaganda Nazırı doktor Göbbels ve B. Hitlerin hususî kurtmayı hazır bulunmuşlardır.

Ziyafetten sonra Alman Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop ve Sovyetler Birliği Hariciye komiser muavini B. Dekanazof'un iştirakile siyasi müzakerelere devam edilmiştir.

(Devamı 2 nci sahifede)

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Yunanlılar Arnavutlukta bazı tepeler zaptettiler

İtalyanlar Adriyatik sahilinde ricat ediyorlar

Atina 14 (A.A.) — Yunan başkumandanlığının tebliğine göre Pindos mmtakasinda Yunan hücumları muvaffakiyetle neticelenmek üzeredir. Yunanlılar Arnavutluk toprağında yeniden tepeler işgal etmişlerdir.

Gelen raporlara göre İtalyan askerleri Adriyatik sahilii boyunca çekiliyorlar. Yunanlılar İtalyanları Kalamas nehrinin şimal sahiline taretmişlerdir.

Görlice hava meydanı Yunan tayyareleri tarafından muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir. Yerde bulunan tayyareler ve bir bina tahrip edilmiştir. Bir İtalyan tayyaresi düşürülmüştür.

Bari, Avlonya ve Draça yeni taarruzlar yapıldı

Atina 14 (A.A.) — Yunan hava kuvvetleri karargâhı tarafından neşredilen bir tebliğe göre İngiliz tayyareleri Bari'ye yeni bir taarruz yapmışlardır. Taarruz muvaffakiyetle neticelenmiştir. Avlonya üzerine de bir taarruz yapılmış, bir cephaneye deposu yanmıştır. Şiddetli ıstıhaller olmuştur.

Kahire 14 (A.A.) — Kahirede neşredilen bir tebliğe göre İngiliz hava kuvvetleri yeniden Draç limanına taarruz etmişlerdir. Liman tesisatına, vinçlere ve bir elektrik santralına isabetler olmuştur. Tayyareler bundan sonra keşif uçuşu yaparak hasaratın fotoğraflarını almışlardır.

Fransada vaziyet

Fransızların çoğu Petainin kararlarına tarafdar değil

Londra 14 (A.A.) — Zurichden gelen bir habere göre, Alman hükümeti bütün Fransanın Petain hükümeti tarafından verilen son idari kararları kabul mütemayıl olmadığını ilk defa olarak kabul ve teslim etmektedir. Bu habere göre, Naziler, Berlinde Fransız - Alman uzlaşmasının ve Hitlerle Petain ve Laval arasındaki görüşmeler esnasında tasavvur edildiği veçhile bir teşriki mesal başlangıcının Fransız milletinin müteahid tasvibine mazhar olmadığını resmen beyan etmektedirler.

Alman hükümeti, Lavalın böyle bir teşriki mesal lüzumuna Fransız halkını iknaa muvaffak olup olamayacağını yakından takip etmektedir.

Hamburg şehri harap oldu

Bir çok fabrikalar dört duvardan ibaret kaldı

Londra 14 (A.A.) — Almanyanın ikinci şehri ve eyvelce büyük bir deniz ve sanayi merkez olan Hamburg İngiliz tayyarelerinin bombardımanları neticesinde tahrip edilmiştir. Harabe halinde fabrikalar, inşaat tezgâhları tahribatı filen nakletmektedir. Nazilerde bu şehirdeki fabrikalarda çalışmaya devam imkânı olmadığını teslim mecburiyetinde kalmaktadırlar, zira tahripten kurtulan fabrikaları sarki Prusya ile Polonyaya nakil zaruretinin hissetmişlerdir. Her gün bu şehirlerdeki işsizlerin adedi artarak bir buçuk milyona varmıştır.

Yeni haberler Almanyanın en büyük tezgâhları olan Blohm ve Voss tezgâhlarının ağır hasara uğradığını teyit etmektedir. İnşa edilmekte olan gemiler parça parça edilmiş, son zamanlarda tayyare imaline tahsis edilmiş olan kısımlar da tahrip edilmiştir.

Almanyanın en büyük nebatî yağ fabrikasından bugün baki kalan yalnız kireçli dört duvardır. Otomobil dış lastikleri imal eden Phonix fabrikaları yıkılmış ve muazzam Rhenania Osasag taşıyıcı fabrikaları çok geniş hasarlara maruz kalmıştır. Muazzam meyve ve sebze hangarları tahrip edilmiştir. Sıra sıra antrepolar çatisız ve kullanılmaz haldedir.

Berline büyük bir hava taarruzu

Alman ajansı bir çok yangınlar çıktığını bildiriyor

Londra 14 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri dün Berline şiddetli bir taarruz yapmışlardır. Henüz resmî tebliğ neşredilmemiş olmakla beraber ajans telgrafları tehlikenin sonu işaretinin sabah saat ikiyi yirmi geçe verildiğini bildirmektedir.

Alman istihbarat ajansı taarruzu tasdik etmekle beraber İngiliz tayyarelerinin şehrin merkezine giremediklerini, kenar mahalleleri bombardıman ettiklerini ve birçok yangınlar çıktığını bildiriyor.

Berlin konuşması

Londra 14 (A.A.) — Moskova Japon sefaretî müsteşarı pazartesi günü Berline hareket etmiştir.

Fransanın Vaşington elçisi Wellesle görüştü

Vaşington 14 (A.A.) — Fransa büyük elçisi B. Henry Hays Hariciye nazırı muavini B. Summer Welles tarafından kabul edilerek kendisiyle uzun bir görüşme yapmıştır.

Laval Pariste

Paris 14 (A.A.) — Fransız başvekil muavini ve Hariciye Nazırı B. Laval bugün Pariste gelmiştir.

(Radyo sanatkarları imtihana tabi tutuluyorlar) — Gazetelerden —

«Bana noldu da ben bilemem,
«Eski hâlimi hiç göremem...»

AKŞAMDAN AKŞAMA

İstanbul türkçesi
yerine
Ankara türkçesi

Şehirlerimiz arasında bir spor rekabeti körüklemek gibi bir dil yarışığı uyandırmak da kabil midir, bilmiyorum. Fakat herhalde şöyle bir vakıa var: En güzel türkçeyi konuşan artık İstanbul değildir. Milli rekor Ankarada.

Her memleketin bir şehri, lehçesi temayüz eder. Meselâ Fransanın Paris değil Lyon'muş. Türkiye'ninki, kayıtsız, şartsız, rakipsiz İstanbuldu. Başka bir yer demek akla bile gelmezdi. Hatta o kadar ki, İstanbul türkçesi yazı dilinin yüzde yüz nispette ölçüsünü teşkil ediyordu. Anadolu'nun kırk kasabasında kullanılan bir tabiri, bir söz gelişini, münevver lisanın eşliğinden içeri aşırıyorduk da, — ve hâlâ aşırıyoruz da — eski payitahtın köşe bucak mahallelerindeki argoların topuna birden:

— Buyurun baş köşeye...
Hepsi, ürik tank, romanlarımızı, hikâyelerimizi, fıkralarımıza doluyoruyorlar. (Alın size bir misal: Ürik tank tabirini hemşehrilerimizden büyük kısmı eminim anlamaz.)

Geçen gün bir edebiyatçılar meclisindeydim. Aka Gündüz üstümüze "anlaşılmaz bir takım tabirler kullanmakla" itham ediyorlardı. Halbuki, takdir etmek icap eder: Zira, o da İstanbul dışı Türk şehir ve kasabalarının kıyasına, köşesine alınamaz sözlerle yazılarını süslüyor. Gerçi revacı az bir meta... Çünkü ana kaideye, İstanbul şivesi esasına zid bir hareket. Fakat ne faydalı bir mesai...

Bu istitradlardan sonra esas mevzu gelelim: Geçen sene meşlegim icap ettirdiydi, sür içi ve sür dışı mahallelerinde gezdim. Kahvelerde, sokaklarda şuna buna sualler sormak, cevaplar almak lüzum geldi. İstanbulda — hayalinizdeki İstanbulda — olduğumuzu anlamak için binbir şahit ister!

Bunlar ne karışık ağızlardı, böyle! Ne biçim şiveler, lehçeler, talaklar, belâgatları; aman Allahım sana şükrüm...

Kah Anadolu'nun bir gıyacığın geçişinde fıskırıyor, kah Gömülmenin tii bir köygeçizi...

İşin fenası, bir çocuk kalabalığı ile de karışık konuştum. Onların bu bu hıdai nabit muhitte büyümelelerinden meded umulamaz. İş mektep terbiyesine kalıyor. Fakat mektep Çençikezek'te de aynı derecede tüzüsi olur. Buranın İstanbulluğuna neresinde? En fenası, yenilere hocalık edip onlara İstanbul mayası katalacak zümre dikkate çarpmıyacak kadar seyrekle... Nereye gitsinler?... Ne olmuş?

Derken efendim, merak oldu. Orada gezdim, kötü türkçe; beride doluştım beterin beteri...

"Yok bu şehir içresinin vassettigim..." diye ye'se düştüm.

Neden böyle olduk?... Nereye gitti o tütimakal hemşehrilerimiz?... Derken, Ankara hayalimde canlandı.

Oranın sokaklarını, evlerini, dairelerini dolduranlar aklıma geldi. Hakikate de Ankaradayken kendimi en iyi İstanbulda, en seçme münevver ailelerin muhitinde hissetmiş değildim mi?... İstanbul dil fabrikasının o kıymetli mayası, işte, oradaydı...

Muhakkak ki bugün en güzel Türkçe şehrimizden elini eteğini çekmiş bulunuyor; o da Ankara'ya göç etmiştir.

Samimiyetle söylüyorum: İyi yazmak isteyenler burada kulaklarını tıkamalı, orada dört açmalıdır.

(Vâ - Nâ)

Oteller 6 sınıfa
ayrılacakYatak ücreti 50 kuruşla
12 lira arası!

İstanbul Oteller ve Hancılar cemiyeti, otellerle hanların ıslahı için evvelce bir proje hazırlamış; bu proje Belediye tarafından tedkik edilerek bazı tadilat için Oteller cemiyetine iade edilmiştir. Cemiyet yeniden projeyi tedkik etmiştir. Son projeye göre otellerle hanlar altı sınıfa ayrılacaktır. Bunlardan ilk sınıf lüks olacaktır. Dört sınıf memurlarla orta rütbeli subayların ve öğretmenlerin bütçelerine göre ayrılmıştır. Beşinci sınıf oteller de Anadolu'dan İstanbul'a ticaret için gelen tacirlerin ikametüne göre ücretlere ayrılmıştır. Altıncı sınıf oteller de işçilere mahsus olacaktır.

Pansiyonların tasnifi için de Belediye'ye temennide bulunulmuştur.

Cemiyet, otellilik için bir mektep, bir kooperatif tesisi de istemektedir. Cemiyet bir de tarife hazırlamıştır. Bu tarifeye göre lüks otellerde 8, 10, 12, dördüncü sınıf otellerde 4, 6, 8, beşinci sınıf otellerde 3, 4, 6 ve altıncı sınıf otellerle hanlarda 1,5, 1 lira, 75, 60, 50 kuruş yatak ücreti alınacaktır. Bu suretle en ucuz yatak 50 kuruş, en pahalı da 12 lira olacaktır.

Belediye, cemiyetin bu ücret tarifesini tedkik etmektedir. Muvafık görürse tasdik, aksi takdirde tadil edilecektir.

Ecnebi garsonlar

Garsonlar cemiyeti
hükûmete teklifte
bulunacak

Garsonlar cemiyeti, sıhhat cüzdanı alınıyor kaçak ısrarı sanat eden berberlerle mücadele etmektedir. Cemiyetin araştırmalarına göre bir kısım resmi müesseselerde çalıştırılan garsonlarda da sıhhat cüzdanı bulunmamaktadır. Bu müesseseler, cemiyet tarafından tesbit edilmiş. Cemiyet direktörlüğüne bildirilmiştir. Bu müesseselere tebligat yapılacak, garsonların sıhhat cüzdanı almalrı hususu bildirilecektir.

Garsonlar cemiyeti, hiçbir müessesenin ecnebi garson çalıştırmaması hususunun kati olarak temini için Ankara'ya gönderilmek üzere bir teklif hazırlamıştır. Cemiyet mensuplarının iddiasına göre, Türk garsonları ecnebi garsonlarından aşağı kudrette bulunmadıklarından, her yerde vazife görebilirler. Bu gibi müesseseler cemiyete müracaat ettikleri takdirde, ecnebi garsonu ayarında bir garson bulabileceklerdir.

Esnaf cemiyetlerinin Hava Kurumuna yardımı

Birleşik Esnaf cemiyetleri yıllık bütçelerini hazırlamaktadır. Cemiyetlerin sayısı bu sene kapanan iki cemiyetten sonra 32 ye immiştir. 32 esnaf cemiyetinin yıllık bütçesi, geçen sene olduğu gibi, yüz bin liraya ilâğ edilmeğe çalışılacaktır. Yeni sene bütçesi, geçen sene ki miktarda bulduğu takdirde Esnaf hastanesinin normal şekilde idaresi kabil olabilecektir. Yıllık geçid resmi masraflarının bundan sonra toptan Türk Hava Kurumuna teberrii kararlaştırılacaktır. Birleşik Esnaf cemiyetleri, Türk Hava Kurumuna bir yılda iki yüz bin liradan fazla bir teberriide bulunabileceklerini bildirmişlerdi. Kunderacılar cemiyeti, Kazlıçeşmedeki deri fabrikalarının hissesine Hava Kurumuna yardım için elli bin lira ayırmıştır. Fabrikalar, bu yardımı maalmemnunıye yapacaklarını bildirmişlerdir.

Beyoğlunda yapılacak sokaklar

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün Beyoğlu kaymakamlığına giderek Beyoğlu Belediye şubesinde yapılacak yeni sokakların tesbitine meşgul olmuştur. Beyoğlu Belediyesi, tahsis edilen 35 bin lira ile yakında harap ve kaldırılmış sokaklardan bir kısmını ıslah etmeğe başlayacaktır.

Bobstil lokantalar
çoğalmağa başladıTezgâh başında bir sucuk, bir
midye dolması, biraz Rus salatası,
bir de bira 37 buçuk kuruş!

Tramvayın arka sahanlığında iki kişi konuşuyordu:

— Birer bira içsek... Hem karnım da acıktı. Şöyle ufak tefek bir şeyler de yesek...

— Nerede?

— Öteki gülererek şu garip cevabı verdi:

— «Şipsak» lardan birinde...

Şipsaklar!... Acaba bunlar nasıl yerlerdi? Otuz seneden fazla İstanbul'da yaşadığım halde bu isimde yemek yenilecek, içki içilecek yerler olduğunu ilk defa işitiyordum. Amerika'da içki yasağı zamanından kalma böyle garip isimli bira-hane-ler, barlar vardır. Meselâ «speak easy» tabiri edilen yerler...

Bunlar kapıları kapalı bir takım yerlerdir. Müşteriler gelirler, bu kapılara parmaklarla «tık tık» vururlar, içeriden «Kim o?» diye bir ses yükselir. Neden sonra kapı açılır ve müşteri içeri girerdi.

Acaba İstanbul'da da buna benzer yerler filân mı açılmıştı?

Ben böyle düşünürken iki arkadaş birbirlerine:

— Haydi öyle isel... deyip tramvaydan atlادılar ve biraz ileride yeni açılan, şık, hatta — tabiri caiz ise — Bobstil bir dükkâna girdiler.

İşte o zaman «Şipsak» denilen yerlerin nereleri olduğunu anladım. Beyoğlunda, son zamanlarda bunlara sık sık rasgelineyor. Buraları çabuk, biraz da ucuz yemek yemeğe mahsus, yarı meze, yarı lokanta, yarı bira-hane gibi yerlerdir.

İstanbul'da aşçı, işkembeci, piyazcı, köfteci, balıkçı, mahallebici gibi yemek yenilecek birçok yerler vardır. Eğer mideniz sağlamsa çeşit çeşit yerlerde yemeğinizi yiyebilirsiniz. İşte «Şipsak» lar bu çeşitlere yeni ilâve olunan yerlerdir.

Benim de karnım açtı. «Haydi şu şipsakları görelim» dedim. İçeriye girdim.

Tezgâh başında yemek!

Tezgâh başlarında, bazıları ayakta, bazıları uzun bar iskemlelerine, bir kısmı bir köşede ki tahta masalara oturmuş kimseler minimini tabakla: içinde meze ile yemek arası bir takım şeyleri atıştırıyorlardı.

Kiminin önünde bir duble ayran, kiminde bir duble bira, bazılarında da birer bardak şarap vardı.

Camekânlardaki ve etraftaki yenilecek şeylere baktım. Midye dolmaları, soğuk etler, Rus salataları, iri iri siyah, yeşil zeytinler, uskumru dolmaları, yalancı dolmalar ve saire...

Ben de kalabalığa karışıp, tezgâhlardan birinde gözüme kestirdiğim bir yemeği istemeğe hazırlanırken beyaz ceketli genç bir adam:

— Bayım marka?... dedi.

Ne markası?... Her yemek yiyecek için için müşterinin tezgâhın kalın camı üzerine çıkar sıkır bronz markaları saydığını görünce ben de kapırın yanındaki parmakları koyu kırmızı manikürlü markacı genç kızın yanına yaklaştım. Yiyeceklerim ve içeceklerim için fiatlerine göre kimi yandan kertikli, kimi ortası delikli, kimi tamamile yekpare markaları aldım. Bu sefer göğsümü gere gere yiyeceklerin başına yaklaştım. Tezgâhın arkasında

Et fiatları
tedkik edildiŞimdilik müdahale
edilmemesi
kararlaştırıldı

Fiat mürakabe komisyonu, şehrimizdeki et meselesini tedkik etmiştir. Mezhabada hayvan kestiren toptancılar, her günkü kesim vaziyeti etrafında bir bordro tanzim edecekler ve bu bordrolar satıcılar tarafından imza edilerek Hayvan borsasına verilecektir.

Geçen seneki hesaplarda toptancılarla perakendeciler arasında 9 kuruşluk bir kâr farkı vardı. Bu seneki kâr farkı 12 kuruştur. Masrafların artması yüzünden bu fark tabii görüldüğünden, şimdilik et fiatlarına müdahale edilmemesi kararlaştırılmıştır.

Karilerimizin
mektuplarıSekiz çocuk anası
yardım istiyor

Kasımpaşadan yazılıyor: Bir babadan olmak üzere sekiz çocuk anasım. Üç sene evvel Sıhhat Vekâletine müracaat ettim. Çok çocuk olduğumuz için elli lira yardım edileceğini söyleyip elimize bir numara verdiler. Aradan bu kadar zaman geçtiği halde bir netice çıkmadı. Fakiriz, evimiz kiradur, kocam demirleirdir, çok vakit boş oturur, yiyecek etmek bile bulmaktan âciz bir vaziyetteyiz. Kömür, odun namına hiç birşeyimiz yoktur. Biz yardım temini için gazetenize alâkadar makamların dikkatini çekmenizi rica ederiz.

Kasımpaşa, hastane arkası 12 numaralı evde kiracı Emine

Otobüs siparişi

Bir işvîre şirketinin otobüs vermek üzere Belediye'ye bir teklif yazdığını yazmıştık. Şirket, sipariş edilecek otobüs bedelinden yarısının peşin verilmesini, yarısının da teslimi müteakip ödenmesini istemiştir. Şirket, Belediye'ye 120 otobüs vereceğini bildirmiştir. Fakat Belediye, 35 otobüs için bir İngiliz şirketiyle anlaşmıştı, elinde ki tahsisat ile ancak 90 otobüs alabilecekti.

Esasen 90 otobüs de İstanbul'un münakale ihtiyacını tatmin edecektir. Şirketin teklifine bugünlerde Elektrik ve Tramvay idaresi tarafından bir cevap verilecektir.

Kaput bezi ihtikârı

Şehrimizde kaput bezi ihtikârı yapıldığı tesbit edilmiş, tedkiklere başlanmıştır. İhtikâr yapanlar meydana çıkarılacak ve cezalandırılacaktır.

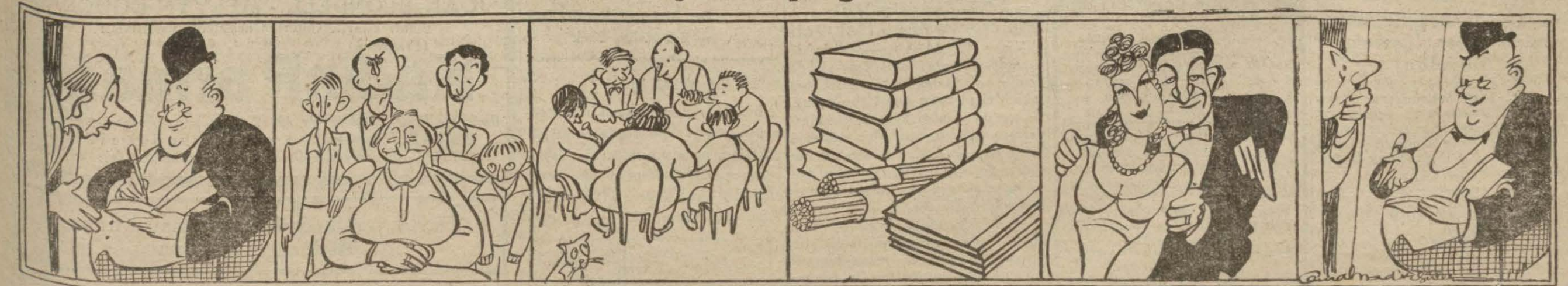
Talebe yurdu için yeni bir bina bulunacak

Maarif Vekâleti talebe yurdu ihtilaz edilmek üzere Lâleli'deki Harikzedâğ apartmanını Hava Kurumundan devren alacaktır. Fakat Hava Kurumu bu binadan mühim bir gelir temin ettiğinden, binanın Üniversiteye devri mümkün görülmemektedir. Üniversite talebe yurdu için başka bir bina tedarik edecektir.

Dâyinler vekili Paristen geldi

Dünyunumumiyeye meclisinin lâgı üzerine Pariste bulunan Dayınler vekili B. Zekâî, hükümetimiz tarafından memleketimize davet edilmiştir. B. Zekâî dün saat ona çeyrek kala Konvansiyonel katarile şehrimize gelmiştir. B. Zekâîye allest efendi de refakat etmektedir. Mümâlleh, iki gün sonra Ankara'ya giderek hükümetle temas edecektir.

Bay Amcaya göre ...

— O benden fazla iane vermeli dir bay Amca...
... Zira benim başımda bir valde ile dört birader var...
... Bunları beslemeğe, gydirip kuşatmağa...
... Okutup adam etmeğe mecburum...
... Halbuki o, bir Koroğlu bir Ayvaz!...
B. A. — Öyle amma o da karışına ipek çorap yetiştirmeğe mecbur!...

